Pəncşənbə 4 Ijyl — 1929 — 24-ncl il davamı

№ 27 Молла Наср-Эддин Kijməti 15 kəpiq

Iranda çəqirtqə ilə mubarəzə aparan Эyra iaciləri Iran kyldyrları tərəfindən qarət və əsir edilmişlərdir
(qəzetələrdən)

Mubarəzəje karşь mubarazə

Iranlıları, çəqirtqə balasından kyrtarmak için mubarəzə aparan Эyra iacilərinə karşь İran kyldyrlarьnьn mubarəzəsi

Saj və sambal.

Saj qəlməsinin nə oldygyny bəlqə hamь bilirsədə, əmma **sambal** qəlməsi bir çoklarьnьn mə'lymi dəjildir.

Byna qerə əsl mətləbə qeçməmişdən əvvəl sambal qəlməsinin nə deməq oldygyny sizə bir misal ilə anlatmak istəjirəm.

Dytalьm qi, bir tojyk əvvəl ajda 20 jymyrta jymyrtlajьrdь, sonra, tojyk ez istihsalьnь artьrьr və ajda 20 jymyrta əvəzinə 25 ədəd jymyrtlajьr.

Imdi by tojygyn bir jerdə mə'ryzəsi koiylarsa, o var kuvvəsi ilə kakkьldajьb bir çok rəkəmlər ilə subyt edəcəqdir qi, istihsalьnьn sajьnь artьrmakla ez beʒ illiq planьnьn 1-nci il hissəsinə duşən vəzifəsini təmamilə jerinə jetirmişdir, laqin iʒ jalьnьz saj məsələsi ilə təmam olmьr.

Tojygyn mə'ryzəsini və qestərdiji rəkəmləri eşitdiqdən sonra onyn istihsal etdiji jymyrtalarьn iri-xьrdalьgьna fiqir verməlidir.

Ola bilərqi, tojygyn istihsal etdiji jymyrtalarьn bejuqluju iqi koz bojda imiʒ, əmma 25 ədəd jymyrtlamaga başlamakla bynlarьn bejuqluju jalьnьz bir koz bojdadьr. Byrada dejirlərqi, tojygyn istihsalь sajca artmьşdьrsa da sambalь duşmuşdur, jə'ni dəjərini itirmişdir.

Bejləliklə sambal, məhsyldarlьgьn iri-xьrdalьgьnь, jakşь-jamanlьgьnь, bərq-boşlygyny, safçuruqlujunu, taza-qəhnəlijini və agьr-junqullujunu qestərir.

Imdi sizə qundəliq həjatьmьzdan da bir „saj-sambal" məsəlь qətirməq istəjirəm.

Azərnəşrin bir çok kyryltajlarda mə'ryzələrini dinləməjlə, məhsylatьnьn sajca artdьgьnь, rəkəmlərin il-ildən bejudujunu qeririq.

Kaldь, **sambal** məsələsi..... byrada məsələ tyldur.

Azərnəşrin sambalca ilərilə-məsini qestərməq içín, əvvəlcə orta əsrlərdə jazьlmьʒ bir cumləni jazьrьz:

„Hasili şirq məsaidi səjjad qəsajii zuhhad rəvami nəkdi kənaji' gərnnik bərkə' vərə' purnys çaslik kəndil cəvami' səvami' garət məndil sərami' rika' xəsarət mənbəi' məsacid ibtar əsacid abad məabid mənad əvajid zəman murtaz şə'ban nəknaz lisan ədib husam kazib şəmşir xatib tig haləqy səncək sail rə'jət mənqyr cərar ləşqər ləşqəri cərrar dədar davər davər dadar **oldy.**"

Imdidə Azərnəşrin by il əmqcivə qəndlilər içín çьkarmьʒ oldygy qitablarьnda jazьlanlardan bir parça qestəririq:

„O kyrylyşyn muxtəlif çətinliqlərindən məmləqətimizdə sosjalizm mumqunatь məsələsini mutərəddid zijalьlarьn karşьsьna jenidən koja biləcəjini, „normal" kapitalist munasəbatь tərəfdarlarь mejdana çьka biləcəjini qəhnə zadəqan normalarьnьn dərəbəqliq təjlərinin və çar orta əsirliqlərinin məhv edilməsi və ejni zamanda nepmanlarьn xoşbəxtliji və qələcəq muvəffəkijjətləri nuktəji nəzərindən olarak, oktjabr inkilabьnьn bejuq mənfəətlərini qestərən smonoxoviçь heqajətlərini vaktdan vakta kьza biləcəjini çok qezəl anlajьrdь."

Biz jykarьdaqь orta əsr jazьsь ilə Azərnəşrin qitablarьndan qeturdujumuz by cumlə arasьnda bir fərk bilmiriq, çunqu jykarьdaqь cumlədən bir ʒej anlamadьgьmьz qibi, by cumlədəndə bir ʒej anlamьrьz.

Qestərdijimiz by cumlənin nisbətən kьssa oldygyny və Azərnəşrin başka qitablarьnda 27 sətr yzynlygynda cumlələrə təsadif edildijini qestərsəq, Azərnəşrin sambala nə kadar əhəmijjət verdiji ezu ezundən anlaşьlmьʒ olar. Qitablarьn sajь əvəzinə bir kadar da sambalьna fiqir verməq vakti jetişmişdir quman ediriz.

Əbulhovl.

Lənqərandan.

E'lan

Mə'zynijjətə byrakmьşdьr.

Molla əmi! başna denum bizim cinajət təhərri idarəsinin unvan masa mudirəsi joldaş Valojeva mə'zynijjətə qetdiqi uçun idarəni açarlajyb ezi mə'zynijjətdən kajdana qibi kejd edəcəqi damavoj qitablarь, işləri və şəxsi şəhadətnaməlri dəxi mə'zynijjətə byrakmьşdьr.

Qənardan bakan.

Elə olmasyn belə olsyn.

Qeçən qun restoran fə'ləsi Əli Abbas Babajof mənə dijiciliq edirqi Kystar Kooperatifi mudiri sərxoş olyb restorandan mənə yə qəhnə mudirimiz Mehdijə dojynca səjubdur.

Dijirəm a kardaş xьrda dərtləri jurəqinizə salyb ezunuzi xəstələndirməjin.

Dijir jaxşi: byndanda qeçdim. Kyrban da kojyn alyb dostynyn evində qəsdirib.

Dijirəm kardaş dunjadə hyrilər ilə jaşamaga eqrəşib istijirqi o dunjadada qor Molla Ismajil Əfəndi ilə hyrilər səfasьna mubaşir olsyn.

Dijir xəlkin arvadlarьnь tovlajьb ərindən ajrьr.

Dijirəm: oda bir qefdir insan beʒ qun dunjada aldьgь 150 manat məvacib ilə qef ceqməlidir.

Dostym Babajof mənim sezlərimdən qusub qetdi Ispalkoma şiqajətə.

Zurnaçь.

Mygan xəbərləri.

1) Dajirənin **kьrmьzь qənd** məqtəb muəlliməsi Olga Kzьlkova boş vaktьnь və kampania vaktьnda kampanijadan bojyn kaçьrьb qənd qeşişinin evində qeşiʒ ilə səhbətə mubaşir olmasini mu'arif şəbəsi bilirmi?

2) **Kalagajьn** qənd 11 nemrəli komsomol hej'ət uzvu Bəqim Fətiazadə 10 qun məhərrəmliqdə məsciddən kalmajyb o qi var aglamьʒ dur. Onьn deməsi ilə məzqyrə imamə o qi var aglamьʒ dur. Və nə kədər qunahi varsa bagьşlanmьşadur. Qorəsən duzdur ja jox?

3) **Kalagajьn** qəndində təsərrufat o kədər artmьʒ dur qi başka jerədə başliq edər. Bynada səbəb 5 ajda 21, 40 qundə 10, qənd şyrasinin dəqşilməsi olmьşdьr. Qerəsən by dəqşiqlərdən başka jerdə də varmь?

(O).

Karabagda a'şyra.

By il Karabagda a'şyraja rovnək verən qenə koçak iranlьlar oldьlar.

Agdamda a'şyra qunu məscidin həjəti çadralь kadьnlarla dolmaga başladь, əmma by kadьnlarьn içində çoxlьca iranlь kadьnlarьda var idi.

Hər çənd dərs oxymya turq cəvanlarьndan və zijalьlar tərəfindən camaata dəlil nəsihət verilirdi qi, baş jarmak və atlьlьb duşməq-nəhsiliq dir-ancak çadralь arvatlar bərq gejrət ustə qəldilər, va şəriəta! va şəriəta.

(Qerəsən dunjada qənə by kism vəhşi tajfa tapьlar?)

Əmma Ʒyşa şəhərində iranlь Zəhrə xala kjamət koparmьşdь; bejlə qi by arvat əlinə çomak alьb qişi qimi mejdan sylьjьrdь.

O-ezqə millətlərin kadьnlarь— By-da biz mə'mun bambьlь millətin kadьnlarь.

„In quca—vu, on quca!"

Başьnь piqlijim-aj belə dinbaz millətli!

„Laglagь"

STATISTIK HESABЬ.

1929-ci ildə Qurdəmirə bir neçə Nazir və qatib qəlub qetmişdurlər.

Nazirlər:

1) Camal Kasimof
2) Məhəmməd Rəhimof
3) Bygirli Ismailof
4) Qamal Ʒahqəldijof

5) Jysif jeni milis mudiri jeni qəlmiʒ.

6) Milis Məhəmməd onlarьn jerini dolandьran.

Qatiblər.

1) Qamal 2) MəhəmmədƷah 3) Əli Abbas Səlimof 4) Əbulfəz Əlijof 5) Əliş Hacь Əli Kyly juzbaşь ogly. By kədər işçinin bərəqətindəndurqi Bazarda fahişə ustə qecədə bir adamdan artьk pçaklanmьr.

Iimza: **Jalançь.**

Səhbət.

S.—Xoʒ qərduq, Əli kardaʒ, hara belə qedirsən?

C.—Bylvara tərəf qedirəm bir az dolanam—by qun evdən çьxmamьşam.

S.—Pas by əlindəqi dəqənəq nə dən etəri dir?

C.—Byny də ezumu mudafəə içín qeturmuşəm: -bilirəm qi quçədə xylikan hucyminə rast qələcəqəm.

Nəşrijjat səhbəti.

S.—By il qagьʒ bəhranь nə hal də dir?

C.—Allaha şuqur—bəhrandan kyrtaran qimijiq.

S.—Joksa imdi qagьzьz çoxalьbdьr?

C.—Nə çoxalьbdьr, nə azalьbdьr — ancak qitab oxymak javaʒ-javaʒ mod dan duşən qimi dir.

Oxymyjan.

Qeflənib itibdir.

Naxçьvan Sən'ət birliqinin muhasibaçisi ijyn ajьnьn 8-də qedib Ordybada qi orada artel təşqil etsin. Ancak orada ca qəflənib—və jox olybdyr. By barədə də Ordybad firkə komitəsi Naxçьvana Əlqə komitəsinə telgraf vyryb muhasibəçinin jox oldygьnь xəbər verir. Naxçьvan əlqə komitəsi də cəvab vərir qi, muhasibəçi joldaş Ordybada artel təşqilinə qedibdur.

Axьrda artel təşqilinə a'zim olan joldaşь qup dibində tapьblar.

Həmədanlь.

Zəhərli Mufəttiş.

Farslarda bir məsəl var dijərlər: „Nişi əkrəb nə əz rəhi qin əst-tərq a'dət bə movcibi məraz əst."

By məsəl çok dogry və jerində jazьlmьşdьr. Bizim Naxçьvan Maarif Mufəttişi Əhmədi hər qerduqdə farslarьn by məsəli jadьma duşər. Əhməd ilan qibi, hər hanqь muəllimi qerursə sancmaga başlьjьr.

Naxçьvanda bir muəllim jokdyr qi ondan nə razь olmasьn. Beleni bir nə lajьk sufəti, bəxilliqi və ilan qibi zəhərli olan Maarif Mufəttişini Maarif Komisarlьkьndan qeturub ilanlar mufəttişi etməq kərarini qezlujuruz. By barədə Əlqə muəllimlərinin də jazьlarьnь qezlujuruz.

„Jazьçь".

.......bəs dəjil hələ həqimliqdə edir

— Bala! nə içín xəlk pylyny bənimsəjib israf etmisən?

— Ada! sən nə axmak adamsan!

Bənimsəməq nədir, israf nədir!

Birdə, agzьnda dejirsən xəlk pyly, mən də xəlkin biri, jə'kinqi by pylda bənim də hissəm vardьr. Byndan başka, by qəhnə fiqirləri başьndan çьxar! aralьga bənim sənin səhbəti salma! indi hər ʒej hamьnьndьr! Danьşanda, sezu içəridə bişir çьkart!

Turqan Mollasьnьn fьrьldagь

20 jaşьnda olan cənab Səfkyly Myliq ogly əvam camaəti başьna toplajyb onlara qəhnə nəkil və hiqajələrlə məscidlərində məhərrəmliq munasibətilə halalca 400 manat pyl, 50 pyt bygda, 30 pyt arpa jьgьbdьr. Bynda sezimiz jox, əmma bizi maraklandьran bir by məsələdur qi, by hərif əmrində Turqandan qanara çikmaja-çьkmaja bəs by mərsijəxanlьgь harada təhsil aldь.

imza: **«Xalьs»**

Molla Nəsrəddin: Turqanda məscid xəlfəsi Qərbəlaj Əzimdən təhsil alьbdьr.

Muhaqəmə edilən „gejrətli“ şəxslər

Arvadını əldurməq ustundə.

Zorlamak utundə.

Intikam ustundə

Israf və saxtaqarlık ustundə

Hesabь „duz“ hesabdar

Hesabdar - (muəllimlərə) Anamın qory hakkı, pyl jokdyrl...